

Uitgebreide inhoudsopgave Geowijzer	
	DEEL 1: KENNISBASIS INHOUD
1	Kaart en atlas
1.1	Wat is Aardrijkskunde?
	Aardrijkskunde of geografie
	KNAG
1.2	Geografisch leren kijken
	Actueel wereldbeeld
	Geografische zienswijze
	Multiperspectiviteit: natuurlijke en menselijke factoren
	Meervoudig bronnengebruik
1.3	Schaal
	Schaalniveaus
	Schaal op de kaart
1.4	Atlas
	Soorten kaarten
	De atlas
	GIS
	Remote sensing
	Kaartprojecties
1.5	Plaatsbepaling op de aarde
	Geografische breedte
	Geografische lengte
	Vakkenstelsel
	Tijdzones
	GPS en navigatiesystemen
1.6	Topografie
	Plaatsbeschrijving
	Het nut van topografie
	De keuze van de basistopografie
2	Weer en klimaat
2.1	Planeet Aarde
	Zonnestelsel
	Opbouw van de atmosfeer
	Weer
	Klimaat
	Dag en nacht
	Seizoenen
2.2	Temperatuurfactoren
	Breedteligging
	Hoogteligging
	De gesteldheid van het aardoppervlak en de land-zeeverdeling
	Zeestromen
	De ligging van gebergten
2.3	Neerslag
	Kringloop van het water
	Neerslagvormen

	Neerslagtypen
	Wolken
	Moesson
2.4	Luchtbewegingen
	Wind
	Grote windsysteem
	Orkaan
	Tornado
2.5	Plantengroei en klimaten
	Tropisch regenwoudklimaat
	Savanneklimaat
	Steppeklimaat
	Woestijnklimaat
	Gematigde zone: Middellandse Zeeklimaat
	Gematigde zone: zeeklimaat
	Landklimaat
	Polair klimaat
2.6	Klimaatverandering
	Klimaten vroeger en nu.
	Vermindering van de albedo
	De curve van Milankovitch.
	Zonneactiviteit.
	Vulkaanuitbarstingen.
	El Niño.
	Veranderingen in de Golfstroom.
	Broeikaseneffect en het versterkt broeikaseneffect.
	Gat in de ozonlaag.
3	Landschappen in Nederland
3.1	Zandlandschap
	Ontstaan
	Bewoning
	Landinrichting
3.2	Lösslandschap
	Ontstaan
	Bewoning
	Sint-Pietersberg
3.3	Veenlandschap
	Ontstaan
	Bewoning
	Turf baggeren of steken
3.4	Zeekleilandschap
	Ontstaan
	Bewoning
	De Beemster
3.5	Duinlandschap
	Ontstaan
	Bewoning
	Drinkwaterwinning

3.6	Rivierkleilandschap
	Ontstaan
	Bewoning
	Nieuwe natuur
4	Nederland en het water
4.1	Hoog en laag
	Neder-land
	Wonen op hoogte
	Het poldersysteem
	Soorten polders
	Nederland leeft met water
4.2	Zuiderzeewerken
	De Zuiderzee
	Watersnoodramp 1916
	Afsluitdijk
	Inpolderingen
	Schaalvergroting
4.3	Deltawerken
	Watersnoodramp 1953
	Het Deltaplan
	Oosterscheldekering
	Europoortkering: Maeslantkering en Hartelkering
4.4	Ruimte voor de rivier
	Rivierwater
	Hoogwater in 1993 en 1995
	Deltaplan Grote Rivieren
	Ruimte voor de Rivier
	Toekomstig hoogwaterbeleid
4.5	Kustverdediging
	De kust
	Getijde
	Kustbeleid en dynamisch kustbeheer
	Zwakke schakels
4.6	Waterproblemen wereldwijd
	Te veel water
	Te weinig water
	Vervuild water
	Toekomstig mondiaal waterbeleid
5	Actieve aarde
5.1	Endogene en exogene krachten
	De aarde
	Platentektoniek
5.2	Plaatbewegingen
	Divergentie
	Convergentie
	Transversale bewegingen

5.3	Vulkanisme
	Vulkanen
	Stratovulkaan
	Schildvulkaan
	Spleeterupties
	Vulkanische verschijnselen
5.4	De aarde beeft
	Aardbeving
	Tsunami
5.5	Bergen
	Reliëf
	Vegetatiezones op een berg
	Gletsjers
5.6	Kringloop van het gesteente
	Gesteente
	Stollingsgesteente
	Sedimentgesteente
	Metamorf gesteente
	Verwerking
	Erosie en sedimentatie
6	Bevolking en ruimtelijke inrichting
6.1	Bevolkingsaantallen
	Demografie
	Geboorte en sterfte
	Emigratie en immigratie
	Demografische transitie
6.2	Leeftijdsopbouw van de bevolking
	Bevolkingsopbouw
	Demografische druk
6.3	Buitenlandse migratie
	Push – en pullfactoren
	Allochtoon en autochtoon
	Emigratie
6.4	Binnenlandse migratie
	Urbansiatie
	Wederopbouw en woningnood
	Suburbanisatie
	Groeikernen
	Compacte stadbeleid
6.5	Stad en platteland
	Stad en dorp
	De stad groeit
	Van sanering naar grotestedenbeleid
	Landelijk gebied
6.6	Nota Ruimte
	Bundeling van verstedelijking en infrastructuur
	Bevorderen van krachtige steden en een vitaal platteland
	Waterbeleid

	De EHS:investeren in de kwaliteit van de natuur
	Landschappen ontwikkelen met kwaliteit
7	7. Bestuur in Nederland en Europa
7.1	7.1 Bestuur in Nederland
	Gemeente
	Provincie
	Het Rijk
	Waterschap
7.2	Ruimtelijke ordening
	Rijk
	Provincie
	Gemeente
7.3	Ontstaan van de Europese Unie
	Van EGKS via EEG naar EG
	De Europese Unie
	Uitbreiding van de EU
7.4	Bestuur in de Europese Unie
	De Europese Raad
	Raad van de Europese Unie
	Europees Parlement
	Europese Commissie
	Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen
	De Europese Centrale Bank
7.5	Europees beleid
	Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB)
	Regionaal beleid
	Innovatiebeleid
7.6	De Europese Unie in de wereld
	Buitenlands- en veiligheidsbeleid
	Wereldhandel
	Ontwikkelingshulp
	Humanitaire hulp
8	8. Bestaansmiddelen
8.1	Economische systemen
	Kapitalisme
	Het Angelsaksisch en Rijnlands model
	Socialisme en communisme
	Beroepsbevolking
8.2	Primaire sector
	Akkerbouw
	Veeteelt
	Tuinbouw
	Bosbouw
	Visserij
	Mijnbouw
8.3	Secundaire sector

	Industriële revolutie
	Zware industrie
	Lichte industrie
8.4	Tertiaire sector
	Verkeer en vervoer
	Mainports
	Mainport Schiphol
	Mainport Rotterdam
	Recreatie en toerisme
	Quartaire sector
8.5	Globalisering
	Globalisering
	Glokalisering
	Multinationals
	Global shift
	Centrum en periferie
8.6	Keerzijde van globalisering
	IMF en Wereldbank
	WTO en vrijhandel
	Andersglobalisten en antiglobalisten
	Fair trade
	Migratie
9	9. Arm en rijk in de wereld
9.1	Wanneer ben je rijk?
	Indicatoren van ontwikkeling
	Gezondheidszorg
	Onderwijs
	BNP
9.2	Steeds meer stedelingen
	Sterke bevolkingsgroei
	Migratie
	Overurbanisatie
9.3	Natuurlijke factoren voor onderontwikkeling
	Het klimaat
	Verwoestijning
	Bodemerosie
9.4	Economische factoren voor onderontwikkeling
	Kolonialisme
	WTO – de wereldhandelsorganisatie
	Ontwikkelingssamenwerking
	Microkrediet
9.5	Sociale factoren voor onderontwikkeling
	Snelle bevolkingsgroei
	Politieke factoren
	Corruptie
9.6	Milleniumdoelen
	De Verenigde Naties
	Acht millenniumdoelen

	DEEL 2: KENNISBASIS DIDACTIEK
10	10. Aardrijkskunde op de basisschool
10.1	10.1 Kerndoelen
	Kerndoelen – kennisdoelen
	Oriëntatie op jezelf en de wereld
	Leerlijnen en tussendoelen
	Vaardigheidsdoelen
	Criteria van Mager
	Attitudedoelen
10.2	10.2 Dé Canon – Een canon
	De Canon van Nederland
	De watercanon
	Canon van het Nederlandse landschap
	Andere canons
10.3	Ontwikkelingspsychologie
	Spelend leren
	Een realistisch wereldbeeld
	Spelen in de bovenbouw van de basisschool
10.4	Aardrijkskunde en taal
	Taalontwikkeling
	Schooltaal gebruiken
	Taal in zaakvakken
11	Vernieuwers en het aardrijkskunde-onderwijs
11.1	Jenaplan; een wereldoriënterende school
	Jenaplan:het concept
	Gesprek, spel, werk en viering
	Wereldoriëntatie
11.2	Montessori: van het geheel naar delen
	Montessori : het concept
	Kosmische visie op de mens en de wereld
	Kosmische opvoeding en kosmisch onderwijs
	Montessori en aardrijkskunde
	De ontdekker, de verkenner en de wetenschapper
11.3	Freinet: de eigen belevingswereld
	Technieken
	Freinet en wereldoriëntatie
11.4	Dalton: vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking.
	Education: opvoeding en onderwijs
	Het Daltonprincipe
	Dalton op de basisschool
12	Kaartlezen
12.1	Voorbereidend kaartlezen
	Ruimtelijke oriëntatie
12.2	Aanvankelijk kaartlezen
	Expanding horizon

	Plattegrondbesef
	Lezen van kaartsymbolen
	Schaalbegrip
	Hanteren van (wind)richtingen
	Ontdekken van vormen van generalisaties
	Plaatsbepaling met behulp van coördinaten
	Aanvankelijk kaartlezen en de Eindtoets Basisschool
12.3	Voortgezet kaartlezen
	Kaartvisualisatie
	Kaartinventarisatie
	Kaartanalyse
	Kaartinterpretatie
12.4	Wandkaart en globe
	Wandkaarten
	De globe
	Digitaal schoolbord
13	Topografie
13.1	Topografie leren
	Mental map
	Een standaardlijst
13.2	De didactiek van de topografie
	Rijke leeromgeving en functionele topografie
	Een verantwoord eigentijds kaartbeeld aanleren
	Atlas
13.3	Topografie spelend leren
	Jeugdboeken
	Spelen met kaarten
	Computer
13.4	Atlasgebruik
	Zoekstructuren in de atlas
	Hulpmiddelen in de atlas
14	Methoden voor aardrijkskunde onderwijs
14.1	Thematische of regionale opzet
	Van regionaal naar.....
	Thematisch-concentrisch
	Thematisch-exemplarisch methode
	Regionaal-thematisch
14.2	Vakkenintegratie
	Wereldoriëntatie
	Vakkenintegratie
14.3	Methode kiezen en gebruiken
	Informatie over methodes
	Verschillen tussen methodes
	Flexibel gebruik
	Actualiteit
14.4	Evaluatie op drie niveau's

	Toetsen op school
	De CITO-toets
	Periodieke Peilingen van het Onderwijsniveau (PPON)
15	15 Educaties
15.1	De samenleving en educaties
	Maatschappelijk belang
	Toepassen van educaties
	Educatiecirkel
	Media-educatie
15.2	Natuur – en milieubeleid
	Natuur – en milieueducatie (NME)
	Duurzame ontwikkeling
15.3	Mondiale educaties
	Ontwikkelingseducatie
	Vredeseducatie
	Mensenrechteneducatie
	Intercultureel onderwijs
	Burgerschapskunde
	Wereldburgerschapskunde
15.4	Erfgoededucatie
	Erfgoedonderwijs op de basisschool
	Erfgoededucatie bij jonge kinderen
	Cultureel erfgoed
	Natuurlijk erfgoed
	Industrieel erfgoed
	Werelderfgoed
16	16 Didactische werkvormen
16.1	Educatieve spellen
	Waarom spellen?
	Rollenspel
	Simulatiespel
	Leerspellen
16.2	Beelddidactiek
	Haubrich
	Bordtekening
	Het knieboek
	Bewegende beelden
	Voorwerpen
16.3	Veldwerk
	Kijktocht
	Veldinventarisatie
	Veldonderzoek
	Excursie
16.4	Educatief ontwerpen
	Verhalend ontwerpen
	Projectonderwijs

Doe – en ontdekkisten
Verhalen en liedjes [#rn]
Zandtafel
Maquette
Webquest